

Deanu gielda - Tana kommune

Økonomi og serviceavdelingen

Fiskeridirektoratet

Deres ref.:

Vår ref.:
2017/2770

Saksbehandler:
Frode Gundersen, tlf.: +47 464 00 305

Dato:
17.11.2017

Fiskeripolitiske uttalelser

Kommunestyret i Tana har i møte 16.11.2017 i PS 55/2017 gitt enstemmig fiskeripolitisk uttalelse:

Tana kommune registrerer at det foreslås en rekke store endringer innen fiskeripolitikken som vil kunne få store samfunnsmessige virkninger for kyst og fjordområdene.

I Tana kommune var fiskeri som er en av våre viktige primærnæringer i stor nedgang over svært mange år. I næringen var det svært høy gjennomsnittsalder, nedgang i antall fiskere og fartøy. Mottaksanlegg inne i Tanafjorden var lagt ned og en generell stor pessimisme rådde i næringen. Året 2007 var det absolutte bunnår for fiskerinæringen i Tana kommune. Etter endring i nasjonal forvaltning av kongekrabbe og andre endringer som tilgodeså mindre fartøy bidro til å snu utviklingen i Tana og de fleste andre kommunene i Øst-Finnmark.

Ungdom begynte å registrere seg som fiskere og investere i nye fartøy. Tana kommune støttet opp om dette ved å gi litt støtte til fartøykjøp. Senere begynte kommunen å følge opp en positiv utvikling ved å bidra til oppbygging av infrastruktur for fiskere som bølgedempere, flytebrygger, kaianlegg, servicebygg osv.

Kommunen er svært bekymret for fremtidig utvikling i kommunen og i Øst-Finnmark, hvis mange av foreslåtte endringer settes ut i livet.

Formannskapet har på vegne av Tana kommune har avgitt høringsuttalelse om kongekrabbeforvaltningen for 2018, som hadde høringsfrist 15. november. Forvaltningen av kongekrabben er svært viktig når det gjelder rekruttering av nye fiskere og for de med de minste fartøyene. Kommunestyret støtter fullt ut høringsuttalelsen.

Tana kommune anser at svekkelse av fiskemulighetene for de mindre båtene, åpning av fjordene for aktiver redskaper, m.v., er et brudd på menneskerettighetene, og viser til følgende:

Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) som er et uavhengig organ, opprettet av Stortinget ved lov 22. mai 2015, har i sin temarapport – Sjøsamenes rett til sjøfiske - av 2016,

Postadresse:
Rådhusveien 24
9845 Tana

E-post: postmottak@tana.kommune.no

Besøksadresse:

www.tana.kommune.no

Telefon:

Telefaks:
78 92 53 09

Bank:
4910.12.71160
Org.nr.:
943.505.527

slått fast at, «Sjøsamenenes rett til fiske som en del av deres kulturutøvelse og basert på deres historiske fiske, bør lovfestes», og at dette er en del av sjøsamenenes menneskerettsvern (s. 27).

Stortinget har selv oppnevnt denne uavhengige institusjon for å påse at Norge oppfyller sine forpliktelser i forhold til menneskerettighetene. Det er både oppsiktsvekkende og alvorlig at regjeringen ser helt bort fra denne dimensjonen, når man kommer med den ene reguleringen etter den andre som bryter med menneskerettsvernet.

Kommunestyret er av den klare oppfatning at storting og regjering må ta anbefalingene alvorlig og iverksette nødvendige tiltak for å sikre den rett som sjøsamene og lokalbefolkningen langs kysten og fjordene i Finnmark har. Blant annet er det tidligere, på en grundig måte, utredet at folk i disse områdene har en rett til fiske i nærområdene sine også basert på historisk bruk.. Arbeidet med å lovfeste denne retten må nå tas opp igjen med full styrke.

En lovfesting vil være en garanti for at fremtidige generasjoner også vil kunne livnære seg av de nære sjøressursene, og bidra til at bosettingen opprettholdes også i småsamfunnene langs kysten og fjordene. For sjøsamiske fremtid vil dette være av grunnleggende betydning.

Vi kan ikke leve med den utviklingen som nå er i gang, og Tana kommune ønsker å få løftet saken både til Sametinget og Finnmark fylkeskommune, samt andre politiske organer, for å få i gang et arbeid som sikrer at norske myndigheter etterlever grunnleggende menneskerettigheter innen fiskeriforvaltningen.

Åpen gruppe

Fiskeridirektoratet foreslår en halvering av torskekvotene i åpen gruppe i 2018. Dette sammen med endringer som foreslås for kystfiskekvota vil til sammen slå svært negativt ut for inntekt og rekruttering. Tana kommune ber om at åpen gruppe tilføres mer fisk i 2018.

Kystfiskekvota (3000 tonn)

Kystfiskekvota ble opprettet for å sikre fiskere i sjøsamiske områder i åpen gruppe en garantert minstekvote som kom på toppen av den ordinære kvoten. En utvidelse av virkeområdet til å omfatte hele Troms og en utvidelse i Nordland, vil innebære mindre torsk å fiske på for alle som i dag er innenfor virkeområdet. En utvidelse av virkeområdet må medføre at kystfiskekvota økes. Tana kommune mener at Sametinget må få tid og mulighet til å avgi uttalelse fra plenum, før endringer iverksettes.

Deltagerloven (fiskernes grunnlov)

Fiskeriminister Per Sandberg har nylig gitt dispensasjon fra deltagerloven til en fiskeindustribedrift lokalisert i Vesterålen som betyr at bedriften kan eie fiskefartøy med kvote. Tana kommune vil advare sterkt mot å endre i deltagerloven gjennom dispensasjoner. Konsekvensene av dette vil over tid kunne bli at man får en fiskeflåte i Norge som ikke lenger er eid av aktive fiskere.

Deltakerforskriften 2018

I juni 2016 ble den såkalte fylkesbindingen i enkelte torskefiskerier erstattet av en landsdelsbinding, jf. deltakerforskriften § 44. Endringen innebærer at det ikke lenger er begrensninger på salg av fartøy for fortsatt drift mv. mellom fylker, med mindre salget skjer mellom de to landsdelene Nord-Norge og Sør-Norge.

Endringen av fylkesbindingen har ført til at mange aktive fiskere har solgt fiskekvota si ut av fylket med stor fortjeneste. Flere av disse har siden gått inn som fiskere i åpen gruppe. Dette er en meget uheldig virkning som fører til større press på kvotene i åpen gruppe, samt at vi mister aktive fiskere i Finnmark. Det har også åpnet for mer spekulasjon og kvotehandel som neppe er en ønsket utvikling. Tana kommune mener at fylkesbindingen bør gjeninnføres.

Regulering av fisket etter reker i 2018 i Nord.

Det foreslås å åpne for rekefiske med trål i Tanafjorden i reguleringsmøtet 8-9 november. Tanafjorden har vært fredet for rekefiske med trål siden 1972. Tana kommune mener at det er oppsiktsvekkende at forslaget om å åpne Tanafjorden reketrålning ikke har vært forelagt Tana kommune og Sametinget til uttalelse.

Tana kommune mener at hele Tanafjorden og Porsangerfjorden må holdes fri for aktive redskap. Disse fjordene må forbeholdes fiskere som driver med teinefiske etter reker for å videreutvikle den skånsomme fangstmetoden. Teinefiske vil kunne bidra til økt lokal verdiskaping gjennom høy kvalitet på råstoff, lokal sysselsetting og bosetting. Reketrålere som oftest kommer utenfra vil raskt kunne tømme fjorden for reker som man har gjort i andre deler av landet. Det er også en stor fare for at reketrålningen vil ødelegge for annet fiske, Tanalaksen, lokal kysttorsk bunnfauna osv. Teinefiske i kombinasjon med flyfrakt av kongekrabber fra flyplassen på Banak i Lakselv gir muligheter for levende fangst som gir bedre betalte reker. Tråling i fjordene vil definitivt ødelegge de mulighetene.

Høring - Deltakerforskriften 2018

Avsender: Fiskeridirektoratet

Frist 20.11.2017

Høringsdokumenter: <https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Dokumenter/Hoeringer/Hoering-deltakerforskriften-2018>

Høringen her omfatter følgende tema:

Justeringer i landsdelsbindingen, tiltak for å begrense overgangen fra lukket gruppe til åpen gruppe herunder endringer i eierkonstellasjonsregelen i deltakerloven § 5, alternative adgangsreguleringer i fisket etter leppefisk og innføring av et generelt krav om at fartøyeier må være høvedsmann om bord i fartøy som deltar i åpen gruppe. Sistnevnte er gjerne omtalt som forbud mot leieskipper.

Høring - Anvendelse av kystfiskekvoten i torskefisket nord for 62° N

Avsender: Nærings- og fiskeridepartementet

Frist 30.11.2017

Høringsdokumenter: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---anvendelse-av-kystfiskekvoten-i-torskefisket-nord-for-62-n/id2576060/>

Det foreslås utvidelse av virkeområdet for kystfiskekvota og at 1/3 holdes utenom.

Av totalkvoten for nordøstarktisk torsk blir det årlig gjort en avsetning på 3000 tonn torsk til oppfølging av Kystfiskeutvalget. Kvantumet har blitt tildelt fartøy som fisker i åpen kystgruppe i (alle kommuner i) Finnmark og Nord-Troms, samt øvrige kommuner i Troms og Nordland som er omfattet av Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling1 ("STN-området").

Nærings- og fiskeridepartementet sender på høring rapport fra en arbeidsgruppe med representanter fra Sametinget og fra Nærings- og fiskeridepartementet, med formål å finne en reguleringsmodell for kystfiskekvoten (3000 tonn) som kan virke mer målrettet mht. å styrke næringsgrunnlaget for de minste fartøyene i samiske kyst- og fjordområder og andre utsatte kystsamfunn. I rapporten er det redegjort for formålet med kystfiskekvoten og en gjennomgang av fangststatistikk, hvorefter det er foreslått utvidet virkeområde og ny reguleringsmodell. Det er vist til at det er vektlagt å finne en målrettet regulering som oppfattes legitim og som kan stå seg over tid.

Innstramming i Åpen gruppe:

<https://www.kystogfjord.no/nyheter/forsiden/Strammer-inn-aapen-gruppe>

Deltakerloven (Fiskernes grunnlov) er også under press:

<http://www.vol.no/meninger/2017/11/08/%E2%80%93-Dispensasjoner-fra-deltakerloven-er-et-alvorlig-taktskifte-i-fiskerin%C3%A6ringen-15570016.ece>

Reguleringsmøtet 2018:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Dokumenter/Reguleringsmoetet/Sakspapirer-innspill-og-referat-fra-reguleringsmoetene/Reguleringsmoetet-2017>

Med hilsen

Frank M. Ingilæ
Ordfører

Kopi til:
Fiskeridirektøren
Finnmark Fylkeskommune
Sametinget
Nesseby kommune
Kyst og Fjord
Fiskeribladet Fiskaren

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.